

Lupénka

Současný pohled na toto onemocnění

Prof. MUDr. Petr Arenberger, DrSc., MBA
Dermatovenerologická klinika 3 LF UK a FNKV

Lupénka - kožní onemocnění¹⁻²

- ▶ Neinfekční onemocnění
- ▶ Charakter chronického zánětu
 - ▶ Nastavení imunitního systému
 - ▶ Poškozující zánět
- ▶ Zvýšené množení, rohování a odlučování kožních buněk
- ▶ Lupénku je možné léčit, ale ne vyléčit

¹ Drozenová H. Lupénka; Dermatol. praxi 2008; 2(3): 121-125

² Benáková N, Ettler K, Vašků V. Psoriáza nejen pro praxi, Triton 2007

Příčiny vzniku¹⁻²

- ▶ Dědičná dispozice
- ▶ Vlivy prostředí
- ▶ Ke vzplanutí nebo zhoršení psoriázy dochází vlivem:
 - ▶ infekcí
 - ▶ poranění
 - ▶ některých léčiv
 - ▶ stresu (velmi významný faktor)

¹ Drozenová H. Lupénka; Dermatol. praxi 2008; 2(3): 121-125

² Benáková N, Ettler K, Vašků V. Psoriáza nejen pro praxi, Triton 2007

Kolik lidí trpí lupénkou¹⁻²

- ▶ Výskyt u cca 2-3 % populace
- ▶ Na celém světě asi 150 miliónů lidí
- ▶ V ČR asi 200 000 – 300 000 osob
- ▶ Stejnoměrné postižení mužů a žen
- ▶ 2 typická období vzniku
Psoriasis I - časný vznik
Psoriasis II - pozdější nástup

¹ ÚZIS ČR (<http://www.uzis.cz>)

² Drozenová H. Lupénka; Dermatol. praxi 2008; 2(3): 121-125

Počty pacientů trpících lupénkou v ČR¹

CELKEM	230 000	2,5 % populace
Lehká forma	115 000	50 %
Středně těžká forma	80 000	35 %
Těžká forma	35 000	15 %

- ▶ V roce 2015 byla lupénka nejčastějším důvodem hospitalizace na dermatovenerologických odděleních ČR¹

¹ ÚZIS ČR (<http://www.uzis.cz>)

Globální zpráva o psoriáze WHO 2016

Rezoluce WHA (Světové zdravotnické shromáždění) - 2014

- ▶ 2014: „Lupénka je závažné, nepřenosné onemocnění, řada lidí trpí lupénkou zbytečně v důsledku nesprávné nebo opožděné diagnózy, neadekvátních možností léčby, nedostatečného přístupu k péči a také v důsledku sociální stigmatizace“

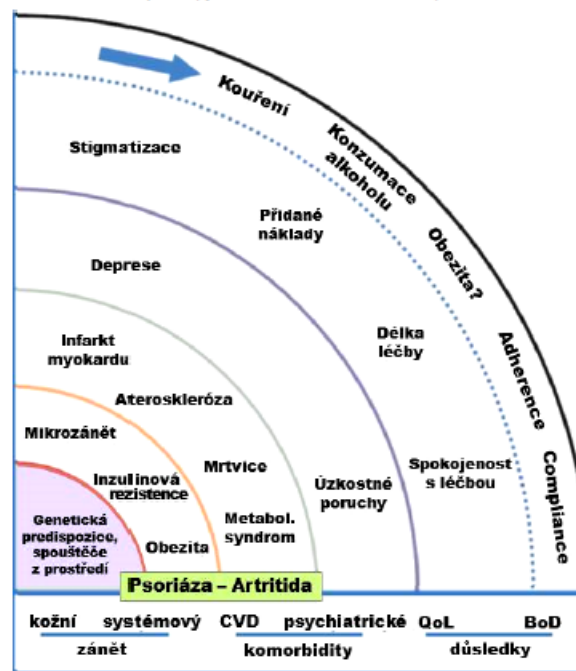
- ▶ Globální zpráva o psoriáze, WHO 2016

Zpráva WHO ¹

- ▶ Závažný celosvětový zdravotní problém s prevalencí 0,09 – 11,4 %
- ▶ Komplexní onemocnění s četnými důsledky v pacientově životě
- ▶ Celoživotní léčba s cílem dosažení remise
- ▶ Vysoká zátěž pro pacienta (DALY)
- ▶ Zasahuje do osobního, pracovního, sociálního, sexuálního života pacientů
- ▶ Socioekonomická zátěž
- ▶ Nutnost kvalitní, adekvátní a komplexní péče (příklad Německo)
 - ▶ 18 specializovaných center v ČR

Obrázek 1. Přehled psoriázy jako chronického onemocnění s vysokou komorbiditou

BoD, zátěž onemocnění; CVD, kardiovaskulární onemocnění; QoL, kvalita života
Zdroj: Mrowietz et al. 2014 (26).

¹ Globální zpráva o psoriáze, WHO 2016,

Doporučení zprávy WHO – kroky na vládní úrovni¹

- ▶ Včasná diagnostika a přístup lidí postižených lupénkou k odborné péči
- ▶ Přístup ke komplexní, individuálně upravené péči
- ▶ S ohledem na charakter nemoci a komorbiditám je nutný posun směrem k integrovaným službám orientovaným na člověka
- ▶ Nutnost vzdělávání odborných zdravotníků a zvýšení informovanosti o psoriáze mezi praktickými lékaři
- ▶ Snižování stigmatizace a diskriminace psoriatiků

Doporučení zprávy WHO – kroky ze strany zdravotních systémů¹

- ▶ Všichni zdravotníci by měli být informováni o psoriáze, komorbiditách a léčbě – nutnost vzdělávání
- ▶ Poskytování komplexní péče (multidisciplinární týmy)
- ▶ Nastavení standardů léčby a jejího hodnocení včetně posuzování QoL (kvality života) pacientů

Doporučení zprávy WHO – kroky ze strany patientských organizací¹

- ▶ Aktivní přístup – spolupráce s vládami, prosazování práv i informovanost
- ▶ Poskytování podpory lidem s psoriázou
- ▶ Dohled nad přístupem vlád k plnění závazků

Doporučení zprávy WHO – výzkum¹

- ▶ Vývoj účinné, dostupné léčby
- ▶ Studie a klinický výzkum, zdokonalování metodologie a postupů

Doporučení zprávy WHO – nutnost informačních kampaní.

Informační kampaň v ČR

Zeptejte se svého dermatologa na čistou kůži

www.cistakuze.cz

**TRÁPÍ VÁS LUPĚNKA?
ZEptejte se svého
DERMATOLOGA
NA ČISTOU KŮŽI.
A PAK SI JI
NAPLNO UŽIJTE!**

Nové možnosti léčby lupénky mohou přinést čistou kůži i vám. Navštivte svého dermatologa a zeptejte se na všechny možnosti léčby.

A pak si pořádně užijte všechno, co jste doteď s lupénkou nemohli. Ať už je to cokoli.

www.cistakuze.cz

NOVARTIS

Novartis s.c.o., Na Pankraci 1724/129, 140 00 Praha 4
tel: +420 225 775 111, www.novartis.cz

CZ18031886/4/03/2018

ČISTÁ KŮŽE

O PROJEKTU ČISTÁ KŮŽE CO JE LUPĚNKA? KDO VÁM MŮŽE POMOCT? JAKÉ JSOU MOŽNOSTI LÉČBY? ZEptejte se JEŠTĚ DNES! NEZTRÁCEJTE OPTIMISMUS! SEZNAM CENTER

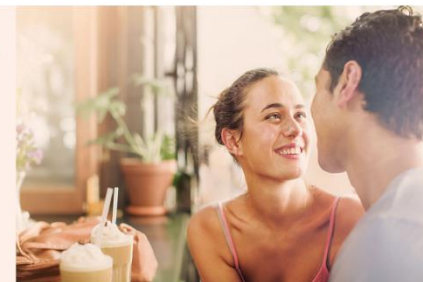
O PROJEKTU ČISTÁ KŮŽE

Dermatologie v oblasti léčby lupénky velmi pokročila. Pro pacienty existuje daleko více možností, než kdykoliv předtím.

Lidé s lupénkou často rezignují na nošení oblečení¹, které odkrývá kůži. Nenosi krátké sukně, šortky nebo trika s krátkým rukávem. Vyhýbají se návštěvám bazénů^{2,4} a tělesný kontakt omezují na potřesení rukou a objetí^{3,5}.

Výzvou „Zeptejte se svého dermatologa na všechny možnosti léčby“ chceme pacienty s lupénkou motivovat, aby si promluvíli s člověkem, který jim může pomoci dosáhnout čisté kůže - se svým kožním lékařem, neboli dermatologem.

Tuto vzdělávací kampaň zaštiťuje společnost Novartis s.r.o.

Zjistěte, proč mluvit s kožním lékařem o vaší lupence ➔

REFERENCES

1. Armstrong AW et al. PLoS One 2012; 7: e29395.
2. Leino M et al. Eur J Dermatol 2014; 24(2): 224-228.
3. Hrehorow E et al. Acta Derm Venereol 2012; 92: 67-72.
4. http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/204417/1/9789241565189_eng.pdf Po slední přístup 1.9.2017
5. Sampogna F et al. Acta Derm Venereol 2012; 92(3): 299-303.

Současné možnosti léčby lupénky

Léčba lupénky¹⁻⁵

Cíl léčby:

- ▶ Dostat chorobu pod kontrolu
- ▶ Zlepšit kvalitu života
 - ▶ musí být účinná
 - ▶ musí být dlouhodobě bezpečná
 - ▶ nežádoucí účinky minimální a přijatelné pro pacienta
 - ▶ dosažení kompletního zhojení není vždy reálné

Výběr vyhovující léčby¹⁻⁵

- ▶ může trvat i několik měsíců
- ▶ vyžaduje spolupráci lékaře a pacienta
- ▶ předpokládá důvěru, dobrou komunikaci a společný zájem lékaře a pacienta

Pohled lékaře:

- ▶ závažnost lupénky
- ▶ laboratorní výsledky
- ▶ přidružená onemocnění

Pohled pacienta:

- ▶ způsob podávání / aplikace
- ▶ tolerance konkrétní léčby
- ▶ snesitelnost vedlejších / nežádoucích účinků

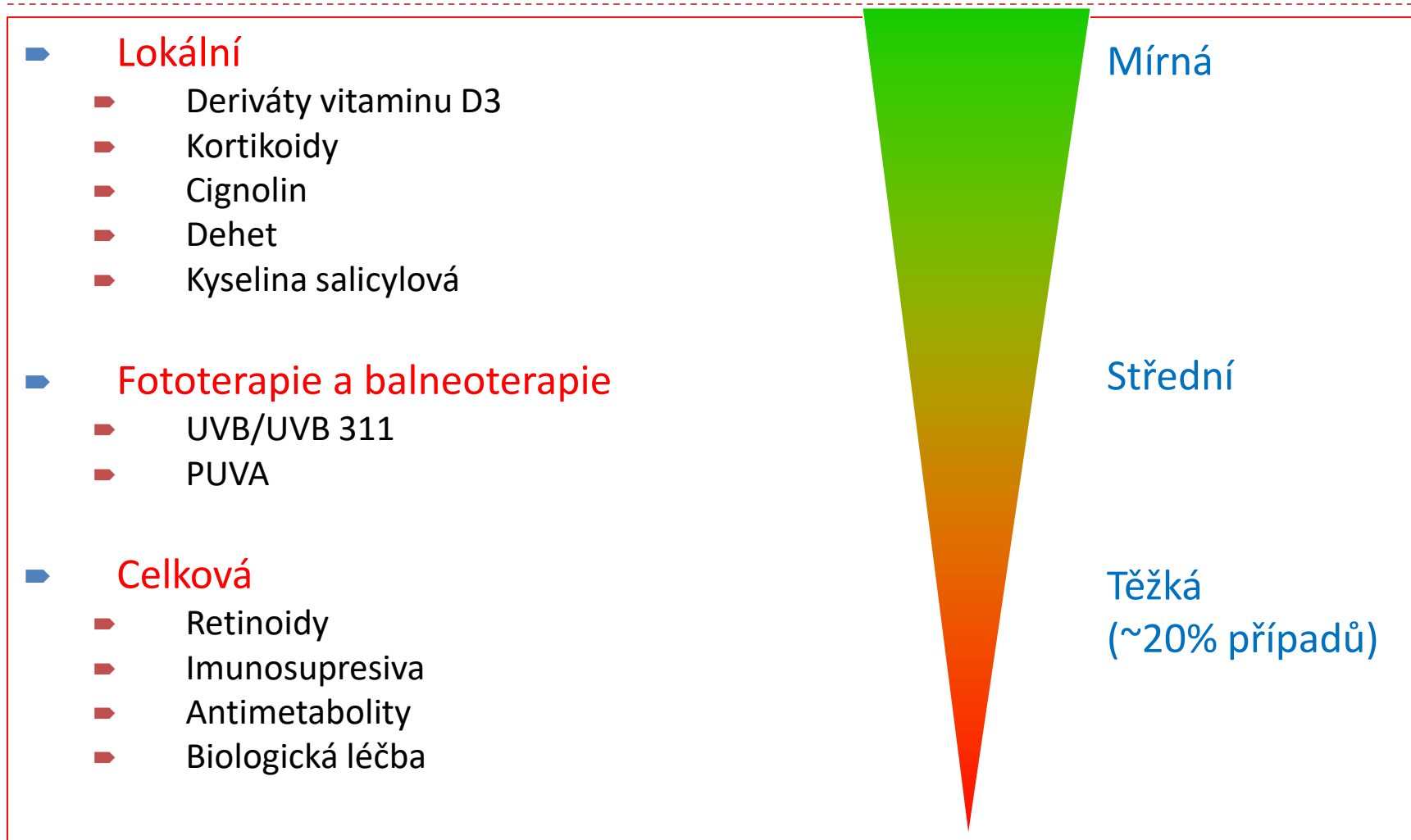
Komplexnost léčby¹⁻⁵

- ▶ přístup medicínský, psychologický, sociální
- ▶ důraz na prevenci (eliminace provokačních faktorů)

Strategie léčby¹⁻⁵

- ▶ akutní intervenční terapie
- ▶ přemostovací, přechodná terapie
- ▶ chronická udržovací terapie

Možnosti léčby¹⁻⁶

1 Drozenová H. Lupénka; Dermatol. praxi 2008; 2(3): 121-125, 2 Benáková N, Ettler K, Vašků V. Psoriáza nejen pro praxi, Triton 2007, 3 Cetkovská P. Česká doporučení k biologické léčbě; Čes-slov. Derm 2012; 1: 1-76, 4 Cetkovská P. Přehled současných doporučených postupů pro systémovou „nebiologickou“ léčbu; Čes-slov. Derma 2017, 1, 1-52, 5 Cetkovská P. Biologická léčba psoriázy – současná doporučení, Remedia 2011; 3 (254-258), 6 Arenberger P. Biologická léčba psoriázy, Acta Medicinæ 2016; 1: 87-91

Režimová opatření, životospráva

▶ Spouštěcí a zhoršující faktory:

- ▶ stres, infekce
- ▶ podráždění kůže
- ▶ životospráva, obezita
- ▶ alkohol, kouření
- ▶ hormonální změny

Prezentace vznikla za podpory
společnosti

CZ1810900800/10/2018